

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 : 50 :
Negyedévre . . . . . 2 : :
Egy hónapra . . . . . 1 : :
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többasor
hirdetések alkuzsorint jutányos áron vétetnek fel.

Az „udvari“ néppárt.

[A. V.] Sokszor mondtuk, mindig hittük, — ők pedig folyton tagadták. Mi ugyanis sokszor megmondtuk, hogy hogy a néppárt nem egyéb, mint a bécsi udvari köröknek magyarországi agendája. Megmondtuk, mert alakulása óta ez volt a hitünk, meggyőződésünk.

Már akkor tudtuk, hogy ezek a nagy urak bécsi kommandószóra lettek néppárttá.

Tegnap lett volna a nagyméltóságú főurak és főpapok küldötteinek igazán alkalma arra, hogy a képviselőházban beigazolják, miként valóban a magyar nép jogaiért, igazáért óhajtanak küzdeni. Tegnap, a midőn megkezdődött a nagyjelentőségű közjogi vita a trónöröklésről.

Ez a trónrendelési kérdés nem pártkérdés. Ebben a kérdésben egyformán kell gondolkodni minden igaz magyar embernek, mert most dől el: megmaradjanak-e változatlanul továbbra is azok a régi törvényeink, melyek politikai és gazdasági jogainkat a jövőben garantírozzák? Vagy pedig bele csempészik a Habsburg ház Hausgesetz-ét.

A néppárt e kérdésben furcsa dilemmába jutott.

Mint fanatikus katolikus párt a Ferencz Ferdinánd házasságát rendes, törvényes házasságnak tartja és ismeri el. Álláspontja ebben korrektt, mert mi magyarok morganatikus házasságot nem

ismerünk. A törvényes feleség jogai minden körülmények közt egyenlők.

De ebből az álláspontjából kifolyólag az lett volna a néppárt kötelessége, hogy a javaslat ne fogadja el, hanem mutassa ki annak törvénytelenességét.

Ezt azonban nem tette, nem merete tenni: mert mint vezérszónokuk, gróf Zichy János a képviselőházban kijelentette, az udvari körökkel nem akarnak kollízióba jönni.

Tehát a néppárt még az esetben sem meri a magyar nép jogait védeni, ha saját nézete, véleménye, meggyőződése szerint igaza van? Nem meri, mert fél, hogy Bécsben kancsal szemmel tallálnának rátekinteni s nem kapnak puros csizmát.

Mit várhat egy ilyen párttól a magyar nép? Semmit!

És ezer szerencse! Mert a nép lassan-lassan csakugyan kiábrándul s be fogja látni, hogy a papság és főurak árnyékában alakult nép párt nem is annyira a nép érdekeit akarja védelmezni, hanem ha hazánk egyik másik sarkalatos jogát óhajlja Bécs elkobozni, akkor egyszerűen oda kommandírozza, hogy szahazzák le Magyarország legvitalisabb életérdekeit.

Kétségtelen, hogy szó nélkül leszavazzák! Leszavazzák nyugodt lélekkel, szemhunyorítás nélkül, mert nekik nem a magyar nép érdeke a fő, hanem az, hogy a bécsi udvari körök kegyesen

mosolyogjanak rájuk s leereszkedőleg beszéljenek velük.

A magyar nép igazi, valódi pártja a nemzet multját, régi jogait veszi irányadóul, a mikor küzdelembe megy. Az udvari néppárt a Bécsből jövő intést.

A magyar nép valódi pártja tudja azt, hogy a magyar nemzet és uralkodóházat csakis ősi törvényeink szigorú és kétoldalú betartása tartotta ily hosszú századokon keresztül össze.

Az udvari néppárt jelszava: „Macht geht vor Recht!“ Ma hatalmi erőszak, holnap engedelmény s rendesen hivatkozás a magyar nemzet lovagiasságára.

Ezzel az utóbbi politikával vetkőztették a magyar nemzetet meztelenre negyedfélszázad alatt a bécsi körök Magyarországra küldött néppárti ügynökei.

Nost ennél a közjogi nótánál színtén segédkeznek rést ütni régi jogainkon.

Valóban az „udvari“ néppárthoz méltó szomorú szerep.

Szózat.

— Vörösmarty Mihály emlékezete. —

Ki ne ismerné, a ki magyar, nemzet-énekeink drága gyöngyét — a Szózatot . . . Hisz minden ünnepélyes alkalommal áhitattal zendül fel ajkunkon a »Hazádnak rendületlenül légy hűve óh magyar.«

Ez év december 1-én lesz születésének 100-ik évfordulója. És most, mikor épp küszöbén állunk amaz országos, kegyeletes moz-

mitanak arra, hogy «ő» majd egyszer el is lopja a naplót.

Illik-e hát naplót írni, nekem, a hervadó leánynak, ki már semmire sem tartok számot?

Am te tudod édes Istenem, hogy naplóm kivül nincs más meghittem a kihez beszéljek. Pedig nőnek alkotál te engem, tehát beszélnem okvetlen kell . . .

El kell mondanom, hogy ma ünnepem van. Csöndes, szomorú, névtelen ez az ünnep, — mégis ünnep. Az első nap itthon!

Hisz oly régen nem volt már otthonom! Egykor, valamikor — talán csak álom ez — otthon voltam, egy szép házban s két drága szivben.

A szép házból egy ősszel koporsókat vittek ki, s estenden elindultam hosszú, hosszú vándorútra . . . ott, aranyak rezegtek mindenütt s jöttek utánam . . .

Azóta voltam kunyhók s paloták lakossa, napallá vált éjjem léha társaságban, s napalom is bánatos gondolte éjbe borult. Didergetem a boldog szegény asszony bölcsőjét ringatva, és sütkéreztem a gazdag urhölgy áldatlan tüzhelye mellett . . . s otthonosnak kelle lennem mindenütt, s nem voltam otthon soha — sehol . . .

Azért üdvöz légy, és áldot', új kis otthonom!

A halottak.

A »Debreczen« tárczája.

A kik lakosnak csendben valahol, Szomorú fűz, a kikre rahajol.
A kiknek sirján halvány mécs lobog,
A győrdést azok már rég feledték:
Mi sirva élünk, ők meg boldogok. . .

Nadas, fehér ház szűk kis ablakán
Néznetek csak az én édes anyám! . . .
Pedig előtte mécses sem lobog . . .
Oh, de akik csak halottat siratnak
Mellette mégis százszor boldogok. . .

Ády Endre.

Az álom.

A »Debreczen« eredeti tárczája.

Tetszik ismerni azt az alacsony kis két-
ablaku házat, ott a hidon túl, a zsákutcza
végén?

Egy magános akácfa áll őrt homlokza-
tánál, s kapujában rengeteg sárga levelet hor-
dott halomra a szél, mivelhogy előtte már
régen nem sepregetett senki.

Nem vala gazdája . . . Roskadozik a
festetlen kapufél, mállik a vakolat a kis tor-
nácrról, pusztá az udvar, dudvás a kert, ur
benne a bűrök és az árva csalán.

Im, ide költözött ma egy sápadt haja-
don. Fekete ruhában jött, és arczára is fekete
fátyol borult.

Csöndesen nyílt a kis kapu. A szomszéd-
asszonyok, alkonyat lévén, künn tere-feréltek
a kis léczakon, s lopva az idegen lány fele
tekintvén, azt susogták egymásnak, hogy az
új tanítókisasszonyt nem kíséri sem apja, sem
anyja, se testvére . . . senki . . .

Nem . . . És Vilmat odabenn sem várja
senki.

Csak a kis kertben mosolyog felé egy
megkésétt októberi rózsza, s az akácok her-
vadát leveleiről peregnék fénylő cseppek a ma-
gános leány sötét hajára.

Mit siratjátok, ti bohó akácok? A ma-
gány nem győtrelem neki, enyhülés az há-
nyatott élete után . . .

Édes, megnyugtató csönd van itt, s nem
hallatszik zokszó . . . Latjátok, Vilma ajkán
halvány mosoly van, leszakítja a rózsát, s
belép a kis házba.

Az egyszerű szoba rendben van már. A
leány leteszi kalapját, a megkésétt rózsát po-
háriba teszi, s tollat keres a kopott ablakpár-
kányon.

Csitt, csitt . . . Vilma írni akar . . .

Fiatal leányok kiváltsága a napló-írás, s
kik azon a napon kezdenek írni először, a
melyen «valakit» meglátnak, s titokban szá-

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

galom tényleges megkezdésének, mely célul tűzte ki, hogy a nagy férfi emlékezete hozza a nemzeti hálához méltó alakban megörökítsék, szívünk egész tiszta felbuzdulásával fordulunk a magyar szellemi élet ezen nemesen egyszerű, de dicősen erőteljes héroszá, a magyar nemzeti klasszikoromantika atyja és teremő nagymestere felé.

Egyetlen magyar írónak sem volt akkora s oly állandó hatása az irodalomra s általában a magyar szellemre, mint Vörösmarty.

Igazán teremő művészet volt az övé és mindenekelőtt istenekkel, héroszokkal, tündérekkel kellett benépesíteni a magyar mitológia tarlót, kipusztult néma kiellen berkeit.

Varázslatos volt ez a munka, mert a semmiből kellett alkotnia s a meggyőződés pozitív erejével rekonstruálni a magyarság naiv hőskurát, melynek a nép tudtában emléke sem élt.

Korának, nemzetének telivér zsenije volt Vörösmarty s egyben megalkotója az irodalmi művészi nyelvnek, stílusnak.

Mint valamely tengerből felbukkant sziget, úgy támaszt lepte meg a világot olyan költői ékeszszóval, melynek művészi formáiról, bevezetett tökélyéről azon időben ábrándozni sem mert senki.

Őt kell a modern magyar irodalom atyja mesterének elismerni, mert mindenki, a ki utána következett, az ő tanítványa volt s tőle kapta, vette át a gondolat, erzelemkifejezésnek költői, művészi formáját: a zengzetes magyar irodalmi nyelvet.

Óriási termelésének javarésze soha nem veszíti el a valódi, isenadta költészet amaz örökké üde báját, mely az igazi klasszikusokat évezredek után is, minden korra nevezte moderneké avatja.

Vörösmarty költészetén az erős nemzeti érzés zománca ragyog.

— A nemzeti dicsőség nagy dalnoka volt ő.

A magyar história felelevenítője, interpretálója halhatatlan költői műveiben.

Hogy a mai társadalom szükségét érzi az ő ünneplésének, azt mi biztató jelenségek tartjuk, melyben részt kell venni mindenkinek.

Adakozzunk szobrára hazafias lelkesedéssel.

Alacsony vagy, és kopott, oh, de enyém! Gerendás terdőkkel, hámló falakkal nincs mit hivatkozni, — no nem baj, legalább elkerül a gőg . . .

És szeretem a kertet, mert kérem tartogatta az utolsó rózsát . . .

S én néked szarítom meg ezt a rózsát, néked szentelem ezt az estét, téged idézlek az álomvilágból hogy új otthonom első vendége légy, kinek kedvéért ismét kezembe vettem a lankadt kezéből kibullott tollat, kibez most is beszélek, kiért egyáltalán létezem!

Ugy-e, egyszerű a szobam? A másik, boldog otthonból nincs benne más, csak ez a két ócska szekrény, látod? De ezek segítségével majd máskor. Az egyetlen, a mi csinos szobámban, nézd, ott a kép pamlagom felett. »Az álom«. Havvákosokon, fátolruhában, rózsák közt pihen a szép leány, kit Amó csirógat, Őt be irigylem! Neki szabad álmodnia, a szépek, mert a szép álmodozóra mindenki gyönyörrel tekint . . . De te, sáppadt leány, ha kisirt szemeidet kerüli az álom, álmodozhatsz ébren, csak vigyazz, csak titokban, mert kinevetnek . . . Azért csak neked szabad tudnod, hogy álmodozom én is, éjjel és nappal mindig, könnyek és mosoly közt, rólad, mindig csak rólad!

Sőt nem is szerettem mást szerelmemmel kivüled. A betűt sem ismertem meg, mikor

Meghurcolt református lelkész.

— A boszorkány 48-as honvéd. —

Debreczen, nov. 1.

Egyik nagyváradi lap e hét elején ritkított betűkkel közölt egy ujdonságot. Az volt benne ékes szavakkal leírva, hogy a diószegi lelkész megtagadta egy vitéz 48-as honvéd eltemetését azért, mert az illető »boszorkány« hiteben állott.

Ezt a sületlen, naiv históriát nagy lelkiismeretességgel vettek át különösen a klerikális fővárosi lapok, s erős kommentárokat fűztek a lelkész tettéhez.

Nem adtunk hitelt a lehetetlen hírek hanem vártuk a czafolatot, a melynek a rémhirt hitünk szerint feltétlen követni kellett. És az a mai napon meg is érkezett. P a p p Gu z t á v b. diószegi lelkész ur hosszabb nyilatkozatban czafolja meg a hazug hirt. Czafolatát egész terjedelemben közre adjuk. Szó a következőképen:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A közelebbi múlt napokban a budapesti lapokat egy furcsa hír járta be, a mely teljesen érthetetlen módon született meg s az én személyemet akarja, minden alap nélkül, peilengéssel alítani. Úgy értesülvén, hogy e hirt a debreczeni lapok is átvették, a magam megvédése czéjából eikerem tek. szerkesztő urat az alábbi soraim közöttételeire.

Az illető kövér hírlapi kacsa: »Mégtagadott temetés« cím alatt azt hápoúlja, hogy egy a B.-Diószeghez közel eső Jankafalván elhunyt 78 éves agastyántóés 48-as vitéz honvédot a b.-diószegi ref. lelkész megtagadta a temetés tisztességét, sőt még azt sem engedte meg, hogy a temetőjtkben helyet adjanak neki, tette pedig ezt állítólag (!) Gazon okból, mert az öreg a nép előtt boszorkány hiteben állott (!)«

Emondja azután, hogy a diószegi agghonvédek a félegyházi lelkészt kérték fel a temetésre s így talált végre a haza földjében nyugvó helyet a vitéz honvéd; ki egykor a veret is ontotta a hazaért.«

Mikor e hirt olvastam, igazán nem tudtam, nevessek-e vagy boszankodjam felette, hisz oly badarság az egész, hogy első tekintetre magam hordja a lehetlenség bélyegét!

Nem is igaz abból egy árva szó sem, sőt homok egyenest ellenkező módon

történt a dolog. Az említett — Matak Balint nevű — öreget igenis mi temettük el, a nélkül, hogy temetése ellen a legkisebb kifogást tettem volna, mert nem is volt arra okaját tekintettel szegénységére es 48-as honvéd voltára éppen én magam ajánlottam felkegyeletbóladitál a n lelkész szolgálatot koporsója felett, mit özvegye a legnagyobb közönettel es bával fogadott. Mellettem szolgáló segéd-lelkészem Bereczky László ur — ment ki a temetésre s el is vezegte azt egész tisztességgel.

Azóta itt a diószegi temetőben nyugodja örök álmát jó öreg Matak Balint — ha ugyan erre a szenzációs hírre meg nem fordult a koporsójában. A felesége pedig azóta is kimutatta irántunk érzett halaját, szegénységétől kitelbű ajándékkal, jóféle szimnézzel kedveskedvén nekünk; megkínálnám vele a hirszerző ujdonsz urat is, ha lenne szerencsem hozzá. (Csak tudnám, hogy ki.)

Ime így néz ki a valóságban a szenzációs hír!

S ezek után engedje meg tek. Szerkesztő Ur azt a kérdést feltennem, vajon mikor jön már el az idő, mikor az ilyen, egyesek tisztességét es becsületét érintő híreket nagyobb körültekintéssel es lelkiismeretességgel fogja kezelni a napi sajtó; hisz ez ilyenfajta támadás nem sokat különbözik attól, mikor az embert az erdőszélén leülik. Sőt itt még a védekezés is csaknem lehetetlen, mert később hiába czafol az ember »semper aliquid haeret« s hányan nem olvasák már a czafolatot azok közzül, kik az eredeti hirt olvastak? Ez bizony a sajtó tekintélyét erősen lerombolja.

Végül még hadd jelentsem ki azt is, hogy a diószegi református nép nagyon sokkal felvilágosodottabb, minthogy boszorkányokban (!) hinne, legfeljebb az olyan hírlaptudósait tarja annak, a ki ilyen hiralanságokat ereget világgá.

Igaz tisztelettel maradván

B. Diószeg, 1900. okt. 31.

alázatos szolgája:

P a p p Gu z t á v
ref. lelkész.

Büszkeségem voltál. Lepergett sok, sok küzdelmes év, szépséged nem fogyott, csak növekedett.

Férfi levél, hatalmas, erős, ki féltényerén elvihet egy olyan győnge leányt, mint Vilma. Gyönyörrel tekintettél fel hozzád, megpróbáltatásaim közt jobban, mint valaha. Láttam, mint hajolsz gyöngédem felém, érztem, miut törőd le forró könnyeimet, mint szeded le egymásután a terheket roskadozó vállaimról, s hatalmas kebledre borulva hallottam csengeni férfias szavad: »Legyel az én asszonyom, nőnek nem hivatalban, családi tűzhely mellett felölt ki helyet az Isten!

Pedig nem jöttél. És helyetted jövőnek éltem husból es vérből való alakok, hogy megtéveszenek, de én hidegen haladtam tovább mellettük, hisz tudtam, ha te jössz, megmondja azt a szivem dobbanása.

És szivem is meg akart téveszteni egyszer. Valamikor, valahol, holdfényes, hűvös éjszakan . . .

Zene szólott, ujjongva s tánczó lárok keringtek harmattól nedves fűvön, Szegény Vilma, mért is voltál te köztök? Én is keringtem egy hatalmas férfi karján. És megcsuszott lábam es keblére szoritott, hogy bukástól óvjon es ostoba szivem az ő szivén ujjongva, diadallal dobbant egy nagyot . . .

Tanulmányuti ösztöndíjalap debreczeni jogászok számára.

— Mozgalom jogászainak közt —

Debreczen, nov. 1.

A debreczeni jogakadémia hallgatói közt minden tekintetben dicséretes mozgalom indult meg. Akadémiai hallgatói mozgalmat indítottak egy debreczeni jogakadémian létesítendő tanulmányuti ösztöndíjalap-egybegyűjtése érdekében.

A mozgalom élén a Jogász Segítő Egylet áll. A mai stadiumáról az ifjusági lap szerkesztője R a c z Lajos «Debreczeni Főiskolai Lapok» legutóbbi számában a következőket írja:

«Ösztöndíj-alapot kell létesíteni, melynek jövedelméből végzett, szellemeikben gazdag, anyagiakban szegény joghallgatóknak megadásuk a lehetőség, hogy tudásukat külföldi egyetemeken tovább fejleszthessék, szellemi látókörüket szélesíthessék, így alapszintre létesítése régi ábrándja volt már a főiskola joghallgatóinak. De eddig, fájdalom, csak üres ábránd maradt.

Átérttettem nagy fontosságát teljesen ez ügynek.

Tudom és azt hiszem, hogy másoknak sem kell megmagyaráznom, mily fontossággal bír egy ilyen alap létesítése nemcsak a főiskolára és joghallgató ifjuságára, de egész társadalmunkra, szeretett hazánkra! Mert kérdés, melyik jogot végzett egyén válik nagyobb javára, hasznára a hazának, társadalmunknak: aki vizsgái után dohos irodákban, vagy faluk hivatalaiban a szellemet gyilkoló bürokratizmus fogásait buvárolja, vagy aki valamely híres külföldi egyetemen a jogot magasabb, általánosabb szempontokból tanulja megismerni, más államoknak jogát és társadalmi szervezetét tanulmányozza?

Az államnak nemcsak bürokratizáló adminisztrációs gépekre van szüksége, működési körében annyi probléma áll meg megoldatlan, melyeket szűk gondolkodású bürokraták meg nem oldanak.

Ném akar ez a külföldi jogi nevelésének hátrányozása és a hazánkbelinek kicsinylése lenni.

De, ha a mi speciális jogi nevelésünk után valaki még egy művelt nyugoti állam jogi nevelésben is részesül, bármit mondanak is, csak hasznára, nagy hasznára válik,

Gyakran mondják, hogy a tudás jegyén a magyar fegyvere ezentúl. Ne maradjon ez üres frázis.

Ragadjunk meg minden alkalmat, mely által a tudást felkészíthetjük valamely irányban!

A népek vásárában e hagyottan testvértelenül állunk, mi magyarok — Nemzetellenes bűn volna, ha új fegyverünket megseborbulni hagynánk, ahelyett hogy élesítenénk.

Ez nem vita-tárgy. Elismeri mindenki.

A Joghallgatók Segítő Egyesületének Választmánya, melynek legutóbbi ülésén előterjesztést tettem, elhatározta, hogy a tanulmányuti ösztöndíj-alapot, a tőle telhető anyagi hozzájárulással, az illetékes fórumok és a társadalom segítségének kikérésével és igénybevételével, megvalósítja.

E határozattal megbízom, hogy erre nézve tervezetet készítsen és az előmunkálatokat intézzen.

Itt vagyunk tehát, közel a célhoz. Amiről annyit ábrándoztak hiába, most megvalósíthatjuk.

Ismerem az akadályokat, melyek utunkban allanak. De tudom azt is, hogy az akadályok nem legyőzhetetlenek.

Annál is inkább, mert joghallgatóink bizonyonyal, mint egy ember álnak a nagy cél szolgálatába!

Igaz, hogy mi, kik az eszme megvalósításáért küzdeni fogunk, munkánk s fáradságaink gyümölcsét élvezni nem fogjuk, mert hisz ilyen alap teljes megteremtésére, szervezésére kell néhány esztendő.

De önzetlen munkának dus jutalma leend a tudat segítettünk az utáunk jövő nemzedékének s az edes hazánk beég társadalmunk javá szolgálatába.

Blaháné.

Ünnepelünk holnap. A legmagyarabb asszonyt, a magyar génusz ihletett asszonyát ünnepeljük. Ünnepeltük tegnapelőtt és tegnap, ünnepeljük ma és holnap és ennek az ünnepnek nem tudunk határkövet. A múltban sincs. Mert ennek a muzsáktól való mosolygó asszonynak a szívhez szóló edes dalában felsír a régen szunnyadó idők minden keserűsége és felkaczag minden öröme, gyönyörűsége. A magyar szívek nagyasszonya ő, a kit a szívünkben mindig ünnepeltünk.

És ha lesz kor, a mikor üres lesz a be-

rek és nem csaltog föl többé a nemzet csaló-gányának éneke, (oh, hogy mért nem lehet örökéletű ez az asszony!) amikor már mind-nyáján, akiknek még ez edes dalok minden hangszála a szívünkben rezeg régen odalent porladunk, annak az eljövendő kornak a gyermeke is megihletődve fog erre az asszonyra emlékezni.

Megihletődve és sirvakeseregve; és ha athatja őt ennek a kornak szelleme, szívében megújító hullámszó indul meg arra a dalra, amely már régen elmúlt... Mert a nemzet csaló-gányának ajkairól elröppent daloknak örök a varázsuk.

Mi sirunk ma és kaczagunk a boldogságtól, hogy szívünkbe ölelhetjük ezt az asszonyt, hogy mosolygó ajkairól hallgatjuk a mi imádságainkat, amelyeket évszázadok óta susog a zizegő nád és a lágyan morajló, vagy h ragogóan zugó erdő.

Ő a mienk, mienk egyedül és — az egész világra! Nem mondunk ezzel lehetetlent. Az ő művészetének varázsa nagy, az ő dalainak a szarnyai cikázok, első sorban a mi lelkünket ihletik meg és erinnek, de ez a művészet és ezek a dalok tulszarnyanak azért a hármasszerczen és a messze idegenben is megmozdul szárnycsapásaira a levegő és mámoros hullámszó indul meg a nyomán, amelyre néma imádságos csend száll a szívekbe és ihlet.

Sokat megirtak eddig és kiváltképpen az utóbbi napokban a magyar szívek nagy asszonyáról, de egyet elfeledtek. Nagy boldogságunkban magunknak vallottuk kizárólag és áhítatos szeretettel kialottuk szerte, hogy ő a mienk, a mienk!

Pedig nincs igazunk. És a bama'atok, az áhítatunk és boldogságunk csak nagyobb lehet azért, hogy nincs igazunk.

Az ő dala szárnyat öltének és mindenek szívet megihletik. Az ő magyar művésze az idegen szívet is megragadja megékezi és mámorba ringatja.

Az ő művésze mindenek felett nagy, mert a magyar lélek öröme-buját, ujjongását haragját meg tudja értetni idegen lélekkel is. Ha mi értenők meg pusztán, ha mi éreznők ki egyedül az ő edes dalaiból a mi lelkünk reszketését, akkor is nagy volna ő!

De így... Leverve, leigazva állunk az ő nagy művésze előtt, amely előtt meghódol az is, akinek idegen a magyar lélek haborgása s aki az ő dalaiban, az ő mosolyában az ő sírásában, az ő játékában ért meg minket és együtt kaczag velünk.

Bécsben egy alkalommal tüntetésre készülték a mi csaló-gányunk ellen. A Karl-theaterben játszott volna. És Lueger az, akinek akkor még álmaiban sem villant föl tan a polgarmestersége.

És volt h-gymakoszoru és miegymás bőven.

Ezt az edes asszonyt akarták meggyaláznai, de nekünk a magyar nemzetnek s a mi művészetünknek volt szánva az ütés. És ekkor ez az asszony az ő rövid rokolyájával az ő pruszlikájával odaállt az ezerfejtű tömeg ele, amely hidegen és gyűlölettel nézett felé énekelni kezdett.

És az ezerfejtű tömeg megdermelt. Megdermelt a szándékától, amellyel meggyaláznai akarta ezt az asszonyt. Aztán megidült valami hullámszó, mint mikor szunnyadó érzések pattannak föl a zarak alól, szunnyadó, meleg érzések, amelyekre virágerdő fakad és fényözön hullámszó szerte. És virágerdő fakadt, s a magyar génusz ihletett asszonya megigéző mosolyal állt a virágerdő közepén, melyet a lelkesedés vihara sodrott a labai elé.

Ez az ő művésze! Tulszarnyal messze messze időn, határon és ragyogva, diadalmas-kodva bontja ki szárnyát — mindenütt.

Oh, a mi ünnepünk diadalmas, a mi boldogságunknak nincs határa, mert tulszap az időn és határon... Eppen mint az ő dalai!

Színház.

»II. Rákóczy Fereacz fogsága.« Szigligeti hazafias darabja került színre halottak estéjén, majdnem üres földszint előtt, még

azt hitte, érezte, á l o m k é p e m t e vagy!

Hanem már másnap éjjel, midőn zokogva temettem arcomat az ágy vánkossáiba, odaszoritottam erőlyesen kezemet szét pattanni készülő szívemre, s perbe szálltam vele: »Álnok, hazudsz! Nem ő az, a kit én vártam. Ő most szeret. S a kit én várok, az nem szerethet, mas asszonyt, az enyém öröktől fogva, mint az én lelkem az övé, az viszont szeret, mert tudja, hogy az én szerelmem végtelen és mély és forró, s ahhoz nem hasonlatos semmi más asszony szerelme.

Gonosz szív, ne rémits meg! Viszonzatlan szerelmet táplálva, ne vedd el éjszakám egyetlen csillagát, remenyem, üdvösségem, egyetlen, kísérőm — ne üzd el a l o m k é p e m t e!

És letörültem könnyeimet, s mosolyogtam remegő ajkakkal, s vártalak újra...

Ma is vártalak új otthonomban. A kályha mellett két szék áll, az egyik a te helyed. A virágok az ablakban néked nyílnak. A csecsebecsek szeretszét néked akarnak tetszeni. S csak azért nem sírok, hogy ne lásd arcomon a könnyek nyomát. Látom mint ülsz mellem a kis pamlagra. Fejed ölembe hajtod. Én végig simítom sötét hajadat. Odakünn csúf ésó verdesi az ablakot. S te megcsókolod ujjaim hegyét, s én megcsókolom drága hemlokod, s remegve sugom fíledbe, hogy mily

borzalmasak lennének a hosszú esték nélküled, s á dom Istent, hogy itt vagy.

Eljössz-e, eljössz-e, drága szerelmem, minbenem? Vagy csak szürkülő hajjal jössz el a hervadó leányhoz, hogy kéz kézben haladjunk az élet alkonyán? Vagy megmaradsz álomképnek, s változol az idővel, mint én változom?

Talán halálos ágyamon látlak utoljára. Akkor már fehérbaju szelid aggasztásod leszel. Ott állok majd a nagy beteg előtt, ki mellett nem viraszt más senki sem, s utolsó tekintete te read esik. S te zárod le reszkető kezeiddel a megtörő szemeket. Így lesz-e, vagy másképp, nem tudom!

De várlak... s hű maradok hozzád, repüljön bar az idő felettem, s tőrjön az ifjuság s az élet. Nem hagyok el, sem pénzért, sem rangért, sem előnyös alkuért, hogy lemondva rólad egy közönyös férjet cseréljek, mert össze vagy lelkemmel forrva, mert

»Mulanónk minden dolgaink, Örök-kétartók álmaink.«

Itt letette a sápadt lány a tollat. Két forró könnyecsepp rezgett szempilláin. A szobában árnyak inogtak. Szél támadt a temető felől, és suhogva lebbentette meg a fehér függönyöket.

Vachsmann Mártha.

a páholybélők közül is sokan hiányoztak. Talán a színre hozatal időpontjával azt akarta jelezni az igazgató, hogy közönségünkben kihalt már az érdeklődés az ily művek iránt, ki a lelkesedést, mely multunk nagy alakjain akkor is felbuzdul, ha régi, ismert alkotások keretében látja.

Pedig az előadás jó volt. Komját h y nemes hévvel, igaz érzéssel játszotta a czimszerepet; persze ott volt legerősebb, a hol erő kellett, ott leggyengébb, a hol a kép-mutatást kellett ábrázolni, inkább hős volt, mint jellemművész, de mint hős, rokonszenves. F a y Flóra hessen Amiliája nem kisebb dicsegetésre érdemes, szép, nemes és ön-feláldozó nő és feleség volt. O d r y igen jól egészítette ki a vezérszereplők játékát s majdnem oly meghatóan halt meg, mint az Oroszok a hortobágyon című jelenet lenyűgöző tisztjének szerepében. Megérdemelte a kapott tapsokat, de meg B r e z n a y Anna is, Zrinyi Iona egyetlen, de hatalmas jeleneteve, melyet egészen a szerző felfogásának megfelelőleg tolmácsolt. K ö r n y e y maszkja olyan volt, hogy egy hétig vele álmodnak a jelen volt gyermekek. A kisebb szereplők, mint Bartha, Pataki, Tanay, Nagy Gyula, Sziklai részt követelnek a szép erkölcsi sikerből. Hanem Péchy alig tudott megszabadulni néhány szó mondokájától. A Lehmann gyilkosai pedig derültséget kellettek borzasztóan higgadt magaviseletükkel. A darab szomorú tanulságai, hazafias szelleme s a Rakóczy-induló gyújtó hangjai sokszor ragadták lelkes tapsokra a közönséget. Legyen szabad azonban konstatálni, hogy színházunk legtöbb díszlete ma már annyira kopott; hogy nevétségesen nyomortudásos miattok a kiállítás. Majdnem mind szegényes, rongyos, ócska, nem kell semmi illúzió.

—a.—a.

Balek. Operette 3 felvonásban. Írták Raymond H. és Burráai P. Zenéjét szerzelte Horve.

Az operette-ujdonság csaknem telt hazat csinált, ambar a Balekot rossz hire megelőzte. Hanem hat a debreczeni publikum nagyon halás publikum, a bukott darabot is megnézi, ha premier. De sokszor nem fogja megnézni, dacára annak, hogy az este rossz nem volt. A Balek nálunk is megkukott, meg is érdemi. A libretto, mint afféle részvénytársasági teremtés s leghitványabb férczmunkák közül való, melyben a valószínűtlenségek durva halmaza meg az operette kedvelő gyomort is megfekszi. Piperlin (Sziklay) hazaságközve itó intézetében indul meg bohókodások sorozata. Piperlin, hogy üzletet élénkebbé tegye, azt a szokást honosítja meg, hogy ferjhez adandó kúnszeit erényes mi-voltuk alapján három osztályba sorozza, s ferjhez advan őket jól áll hűségükért hosszabb-rövidebb időre s már a szerint, a mint egyik vagy másik osztályba tartoznak. Így adta ferjhez Colombe-ot (F. Kállay Lujza) is Marlingard é itési vállalkozóhoz (Nagy Gyula) s hűségéért 40,000 frank lekötésével állt a jót — két esztendeig. A két evből még egy hónap van hátra, de a lekötött biztosítékot veszély fenyegeti, mert madame Merlingard beleszeret Bardinet (Környei Béla) festőbe s urat rövidesen el akarja hagyni Bardinet kedveért. A kétségbeesett Piperlinnek azonban segítségére van Aardinet-nek a nők körül tapasztalt megdöbbentő szerencseje és csalárd-sága amennyiben Madame Merlingardnen kívül beleszeret meg egy egész sereg asszony t. i. Piperlin felesége (Perényi Margit) Vitevir képkereskedő (ifj. Szathmári Árpád) felesége Amite (Cserényi Adél) és Celine (K. Gallyasi Paula) művirág készítő leány s Bardinet mindezeket bolondítja is. Ebből keletkezik aztán egy örült gabalyodás melyet nővel Rottissignac (Karacs Imre) szerződtetése s melynek természetesen az a vége, hogy egy csomó érzékesiklandó jelenet után minden rendbe jó, mindeik fészarvalandó férje nagyobb katasztrófa nélkül kibékül a feleségével. A libretto; kétséget nem szenved, módos rendű örfeumba való.

A szereposztás kitűnő volt ugyan; de lehetetlen helyzeteket elfogadhatók nem tehet a legnagyobb művészet sem. A meseszöveg pedig olyan mondvasinált, hogy a valószínűségnek még a látszatát is nélkülözi. — A személyek járnak-kelnek, mintha dróton rángatnák őket. Így aztán sem a Sziklay és Nagy Gyula, s kivált pedig ifj. Szathmári Árpád különben legnagyobb dicsegetésre méltó törekvése nem menthette meg a darabot.

E három szereplő mőkái kitűnő hangulatban tartották a közönséget allandóan s ez feledtette némileg a nagyon szembetűnő hiányokat.

De nem sokat ér a Baleknak zenéje sem. Egyes részleiben ugyan kísér a zene a kazagató hóbortokat, de egységről benne szó sincs. A zene nincs semmi összefüggés a szöveg nagyon sok része közt, úgy széttagolt maga a zene is. Szinte kin hallgatni, mint ráncz-gálja elő a szerző az egyes énekszámokat bajánál fogva, hogy Merlingard-né, Piperlin-né, Vitevir-né és Celine énekelhessenek. — Perényi Margit és Kállai Lujza ugyan nyílt színen is kaptak tapsot, ami azonban nem a Herve érdeme. Perényi nagyon csinosan és tisztán énekelt, ámbar az egyetlenül kaczer szerepben l thatólag nem érezte magát jól. — Kállainak kitűnő estélye volt. Az akrobata asszony érzekieskedő tulzásait teljes bonhomiaival adta s Környivel énekelte kettőseiért többször megérdemelt tapsot kapott nyílt színen is. — K. Gallyasi Paula nagyon gyengének mu atkozott, hangja teljesen elenyészett, semmi hatást nem tudott elérni, pedig az igyekezetet megtagadni tőle nem lehet. Hiába, a kinek hangja nincs, annál mit sem segíthet a legjobb igyekezet is.

Megbotránkozást keltett egy izetlen dolog is ez estén. Néhány felszögfüzött klakór mindenáron tüntetni akart Kállay mellett — úgy látszik — Perényivel szemben. Mindjárt az előadás kezdetén színes papírra nyomott verset osztogattak, melyet — állítólag — Kállay Lujza tisztelői írtak. Ez a vers a Hazafi Veray János legrosszabb versei közül való s mintha csak röffel mérték volna ki a sorokat, rettenetesen egyenesek, egyformák és laposak. — Azután a fentemlített szegfűs urak folytonosan inzultáltak a közönség türelmét idétlen tapsolással. — Meg vagyunk győződve, hogy eljárásukkal legjobban bosszantották mégis magát a művésznőt, ki egyáltalában nem szorult arra, hogy ilyen értelességek ilyen izetlenül tüntessenek mellette.

Ajajljuk a direktor urnak, hogy a Baleket mennél előbb vegye le a műsorról és próbáljon valami elfogadhatóbb ujdonságot adni halás közönségének.

Dr. Gulyás István.

Ellenséges hangok. Gróf Festetich Andor a vidéki színészet országos főfelügyelője megkezdte lehetetlen tervének keresztül vitelet. Teszi ezt a miniszterelnök presztizse alatt, a ki közigazgatási uton akarja ránczbaszedni a vidéki színészetet. És ime, alig teszi meg az első lépést, már szembe találkozik minden vidéki város színügyi bizottságával. Nagyvárád egyik európai műveltségű embere, dr. V á r a d y Zsigmond a nagyváradi színügyi bizottság legutóbbi ülésén határozott hangon jelentette ki, hogy a felügyelői állás a magyar kultúra kompromittálása, s az a lehető legkomolyabb valóságba fogja sodorni a magyar vidéki színészetet. Dr. V á r a d y Zsigmond, kinek minden szava tartalmas és értékes, igazán fején találta a szöveget. A színészet bürokratikus rendezése, osztályokba sorozása, megkötése, egyenesen hülyeség. És az különösen a jelen esetben, midőn a rendezés egyenesen összegabajítja a vidéki színigazgatók minden számítását. Fontoskodva jelentette ki Festetich, hogy Pozsonyban, Kassán, Aradon, Kolozsváron és Debreczenben allandósítja a kormány a színészetet. És mi lett a kijelentésből az első írott tervnél? Semmi!

Az allandó színházi városok közé besorozta Aradot, Kassát, Kolozsvárt, tehát azokat a városokat, a hol az ő dusan dotált hivatalának elfoglalása előtt már allandósítva lett,

de tisztán a városok bőkezősége, az igazgatók áldozatkészsége folytán a színészet. Karpótlásul Debreczent összekötötte M.-Szigettel, a többi várost más kis helyekkel.

Oh milyen jó akarat és bölcsesség! De nem kérünk belőle. Sőt felszólítjuk a debreczeni színügyi bizottságot, hogy a nagyváradi megkeresést megérkezése után rögtön vegye tárgyalás alá, s hasonlilemben határozzon. Így kívánja ezt Debreczen száz éves színészetének méltóága.

H I R E K.

Birák mit tettetek !?*)

Birák mit tettetek,
Mikor kimondtátok:
Hogy a „Szabadsághoz”
Nyomorult hazátok !?

Józanesszettek
Mi vett erőszakot,
Hogy honszerelméért
Mégis oroztatok . . . ?!

Az az ostorcsapás,
A mit rám mertetek:
Veres csafatokká
Tépi emléketek.

Lelketek a pokol
Tüzének szamot ad —
Hogy kiengesztelje
Sértett hazatokat.

A történelem mond
Aiket felettetek.
Szörnyűség, szörnyűség . . .
— Birák mit tettetek . . . !?

Dr. Király Péter.

* **Intenzívtelek** az ev. ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg: Nagytemplomban Dicsőfi József ev. ref. lelkész. Kistemplomban Szabó Bertalan s.-lelkész. Újtemplomban K. Tóth Kálmán. Isptály templomban Mitrovics Gyula. Ujbori urvacsora osztás.

Az ag. ev. templomban holnap vasarnap délelőtt 10 órákor Materny Lajos tart istentiszteletet.

* **A Báró Böttvös Collegium látogatása.** Kedves vendégei voltak f. hó 1—3 napjain a helyi középiskoláknak. A fővárosban levő Br. Eötvös Collegium igazgatósága Dr. Bartonich Géza az intézet 12 negyedéves növendekével s 2 francia tanárral, kik az Eötvös Collegiumban mint franczianyelv tanítók működnek e napokon körünkben időztek, hogy itt az iskolák városában tanulmányozzák a középiskolai tanítást, megtekintésük a berendezkedést, hogy az elméleti készülségnak segítségére legyen a tapasztalat, mikor az intézet az életbe kibocsátja növendékeit. Eleddig a középiskolák látogatása csak a fővárosra szorított, de az igazgató — ki az intézet fennállása óta ép olyan nagy tudással, mint nagy szeretettel munkálta ama minta intézet fejlődését, — elhatározta, hogy a tapasztalat szerzésnek szélesebb alapot vet a vidéki nagyobb középiskolákat sorba meglátogatja növendekivel. Az elhatározása tett követte s Debreczen volt az első állomás, itt a főiskola méltán országos hírű főgymnasiumának tanárra fogadta elsőben szívesen leendő kollegákat. Első napon úgy délelőtt, mint délután minden tanítási órán szakcsoporthoz oszolta a tanárjelöltek résztvettek, majd az intézet gazdag felszerelést tekintették meg. Este pedig a főiskola, mint házigazda az Angolkirálynő éttermében vacsorán latta szívesen kedves vendégeit.

A társaság fényes emelték megjelenésükkel Dóczy Imre egyházközségi középiskolai felügyelő, Géresi K. kir. tanker. főigazgató és Dr. Mayr A. egyetemi tanár. A főgymn. ta-

* Mutatvány a szerzőnek A r a b s á g v i l á g á b o l c z i m e n a j t ó a l á r e n d e z t e t v e r k ö t e t é b o l. (Győző* politikai üldözött felolvasott költeményei közül.)

nárkar szinte teljes számban ott volt, ennek nevében elsőben Sinka S. igazgató üdvözölte az iskola vendégeit s azok élén dr. Bartonich igazgatót szépen világitotta meg a dr. Eötvös Collegium mint muzsa intézet katonáját, s az igazgatónak ez intézet érdekében kifejtett fáradságát és sikeres munkáját. Erre dr. Bartonich G. válaszában kifejti mért vett tervbe a vidéki középisk. meglátogatást, s mikor a tervet megvalósíthatta, mért sietett elsőben Debreczenbe. Kedélyes hangulatban 11 óra utánig maradt együtt a társaság. A látogatás második napján f. hó 2-án a főreáliskolát látogatták meg a tanárjelöltek s azután a reáliskolának voltak szívesen látott vendégei a jogász és tisztviselő körben. Harmadnapon pedig a Hor obágyon tettek kirándulást hol a város vendégei voltak.

Hisszük, hogy vendégeink úgy hasznos, mint kedves benyomásokkal távoznak körünkől s hogy e látogatás csak első láncszeme azon állandó kapcsolatnak, mely Debreczen különösen főiskola s collegium között létesül.

—y—r.

* Nagy Kálló városa Tóth András-hoz. A mi zsenialis szobrasznunkat Tóth András nagy Kálló városa megérdemelt szép kiállításban részesítette. Tudvalevő dolog, hogy Tóth András készítette el Szilágyi Istvánnak a híres maramros szigeti igazgatónak szobrát. A szobor gipsz alakját a kiváló szobrász Nagy Kálló városának Szilágyi István szü. óvárosának ajándékozta. Nagy Kálló polgársága meleg köszönettel vette a szép ajándékot, s a Kálóiak lelkes papjának Görömbey Péternek kezdeményezésére a jeles szobraszt szép ajándékban reszesítette. Görömbey Péter esperes ki Kálló közéletének egyik lekes nagy tiszteltetben álló rokonszenves tagja, ma egy ezüst serleget vitt el Tóth András András-hoz, s azt a tőle megszokott ékesszó-lással nyújtotta át.

A kitűnő pap, kire különben munkássága révén büszke az egész tisztántul egyházkerület kifejezte Kálló polgárságának köszönetet, s tovább munkára buzdította a szobor művészt. Az ajándékozott serleg felirata a következő:

Nagy Kálló közönségétől. Emlékül Tóth András szoborművész urnak.

Tóth András a legnagyobb köszönettel vette a szép ajándékot, mely Kálló város lelkes polgárságát és Görömbey Péter esperes lelkes buzgalmat dicséri.

* Jablonczay Kálmán debreczeni író ez uton is felhívja előfizetőinek figyelmét arra, hogy kötetének előfizetési árát a Csokonai nyomdaba küldjék be.

* A Csokonai kör választmányi ülése. A Csokonai kör Széchenyi-utcai új helyiségében hétfőn délután választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat ez uton is meghívja az elnököseg.

* Egyház tanácsülés. Az ev. ref. egyház presbitériuma a f. evi okt. hó 28-án el nem intézett ügyek tárgyalása végett folyó hó 6-án — kedden délután három órakor — «másodszori meghívásra» gyűlést tart a szokott helyen, melyen tehát az egyházi törvények 30 § a értelmében a jelenlevők többsége határoz.

* A «Dongó» legutóbbi száma igen érdekes s változatos tartalommal, sikerült helyi érdekű cikkeivel jelent meg ma.

* Kamarai közlemények. A debreczeni m. k. dohánygyár igazgatósága mintegy 5000 métermázsú áru fuvarozásra f. hó 8-iki lejárattal nyilvános pályázatot hirdet. A fuvarozás történik a teherpályá udvartól a dohánygyárig, vagy a vambivatlig és vissza s a dohánybevitő hivattal a dohánygyárig.

A m. kir. debreczeni III honvéd gya-

logezred az 1901 évben szükséges következő mennyiségű élelmiszeri cikkek beszerzése telítetéből f. hó 10-iki lejárattal nyilvános árlejtést tart: 1000 m. m. marhahús, 1000 m. m. II. rendű rizs, 100 m. m. tarhonya, 100 m. m. disznósír, 100 m. m. II. rendű só, 6 m. m. paprika, 1 m. m. mak, 1 m. m. arpakasa, 150 m. m. bab, 20 m. m. köleskása, 100 m. m. lebbenestésza, 15 m. m. cukor (koczká és törött), 20 kg. babérlevél, 50 kg. bors, 50 kg. m. kőménymag, 120 m. m. fehér liszt, 40 mm. barna liszt, 5 m. m. buzadara.

A m. k. államvasutak üzletvezetősége Aradon az 1901 évben szükséges anyagoknak beszerzése céljából f. hó 10-iki lejárattal nyilvános árlejtést tart. Szükségesek: tűzállóanyagok, mőkövek, teglak, gyertyák, szappan, olaj, takaréktűzhelyhez különféle anyagok, szerszámnyelvek, lemezek, nád-zövetek, fa és virágmagvak stb.

A m. kir. állami va-gyarak központi igazgatósága f. hó 13-iki lejárattal az 1901 évben szükség-s összes olajneműekre nyilvános árlejtést hirdet.

* Királysértés Debreczenben. Hétfőn lesz ez évben a második királysértés tárgyalás. Ifj. Farkas László esetét fogja tárgyalni a debreczeni kir. törvényszék. Tavaly történt Püspök-Ladányban. Egy tánczestély alkalmával többet ivott Farkas a kelletténél, mire a tánczteremből kitiltottak. Ö erre visszament a terembe s akasszatok fel magatokat a királyt sértő kifejezésekkel illette. Erre újra kitilttak s ő ismét visszamenve s értette a királyt. Erre feljelentettek s hétfőn tárgyalják az ügyet.

* Jövöheti bűnügyi főtárgyalások az alább írottak lesznek u. m. november 5-én hétfőn Czövek Lajos ellen súlyos testi sértés büntette, Mészáros Lajos ellen lopás büntette, ifj. Farkas László ellen király sértés vétsége, Leichmann Armin ellen sikkasztás büntette, november hó 6-án kedden Sarkadi Miklós ellen gond. okoz. s. t. sért. vétsége, Fodor Sára ellen sikkasztás vétsége, Jakab Matyas ellen gond. okoz. s. t. sért. vétsége, Nagy Béla s tarsa ellen lopás büntette, Papp Antal ellen lopás büntette, november hó 7-én szerdán Blau József ellen okirathamisítás, Tóth Antal ellen hamis tanítás büntette, Engi Sandor ellen emberölés vétsége, november 8-án csütörtökön Grün Menyhert s tarsa ellen lopás büntette, Tóth Kálmán ellen vetkes bukás, Racz Sándor s tarsa ellen s. t. sértés büntette, november hó 9-én pénteken Grósz Mór ellen vetkes bukás, Thun Mihály ellen z. arulás vétsége, Nioh József ellen lopás büntette, Onodi István ellen összbüntetés. Ugyanaz ap ité elhirdetése is lesznek.

* Beöthy Algeoron halála. A képviselőház honlapján fekete zászló hirdeti, hogy a törvényhozásnak gyásza van. Beöthy Algeoron, a belényesi kerület országgyűlési képviselője meghalt 61 éves korában. Beöthy Lászlónak, a nagy Beöthy Ödön testvéröccsének fia volt s tögyökeresen magyar egyéniségű, melyet a képviselő házi kronikorok Aldzsi néven országos hírvé tettek, pártkülönbség nélkül szerettek.

Beöthy hónapokkal ezelőtt megbetegedett és az agyat is alig hagyhatta el ez idő alatt. Néhány hét előtt baja hirtelen rosszra fordult és akkor aggasztó úrek terjedtek róla. — Azonban jobban lett, de a javulás nem lett tartós és ma a súlyos kor kioltotta életét. A következő életrajzi adatokat jegyezzük róla:

Született Nagy-Marján, Bihar megyében, Miutan Budapesten elvégezte jogi tanulmányait, 1861-ben bihar megyei szolgabíró lett, de az alkotmány fölfüggesztése után elmondott állásáról. 1868-tól 1869-ig Bihar megye főjegyzője lett. Ez időben lepett fel balpárti programja. Csanády Sándor ellen képviselőjelölnek, de kisebbségben maradt. 1875-ben a bosszupályú, majd a verseczi, és szászsebesi, 1884. és 1892-ben az urai, legutóbb pedig 1896-ban a belényesi kerület választotta meg a szabadelvű-párti programmal.

Most általában száj és fogviz gyanánt az oly hamar közkudveltté vált **Kosmin**-t használják, mert az bebizonyíthatólag a fogakat ápolja, a száját felfrissíti és a foghúst erősíti. Ezen hatásában és különösen üdítő szájje miatt a **Kosmin** minden száj és fogvizet felülmul. Kosmin üveg 2 kor. kapható mindenütt.

Főraktár **Török József** gyógyszerháza Budapest.

* Állítás és népfelkelő köteles ifjak jelentkezése. A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya felhívja illetőleg figyelmet azokat az ifjakat, a kik Debreczenben azokat az ifjakat, a kik Debreczenben az 1878., 1879., 1880., 1881. és 1882-ik évben születtek hogy a jelentkezés kötelezettségének legkésőbb f. 1900-évi november hó végéig a katonai és illetőségi ügyosztálynál (Városháza I-36 emelet 18-ik ajtó, illetőségi bizonyítvány, munka, vagy cseledeköny, esetleg keresztlevél magával hozandó) tegyenek eleget, mert a ki ezen jelentkezést, anélkül, hogy legyőzhetlen akadályok hátráltatták volna — elmulasztja, kihágást követ el, és 10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik. A kik vidéken laknak írásban is jelentkezhetnek és beadványukat A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályához intézzék. A beadványban a jelentkezőnek vezeték és keresztnéve, születési év z, vallása, foglalkozása, iskolai képzetése, esetleg Zenében való jártassága, lakóhelye, utca-házszám feltüntetendé s szüleinek neve is közzendő. Ugyancsak u feuarsorolt évekba, de másutt született ifjak, a fentjelzett időben és helyben szinten kötelesek jelentkezni.

* A Weiser J. C. gazdasági gépgyár kitüntetése. A «zentai Gazdakör» által legutóbb rendezett eke- és vetőgépversenyen a bemutatót gépek közül a hazai gyártmányok s köztük első sorban a Weiser J. C. nagykanizsai gépgyáranak kitűnő gyártmányai valóságos diadalt arattak. A Weiser gyár első helyen nyert ezért kitüntetést, kiváon jó vetőgépe-ért, másodsor pedig kitűnő munkája és kivitelű egy- és kétfalu eke-ért.

* Fertőző betegségek ellen, melyek leginkább az egészségellen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvzer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát olvasóink figyelmét a «Kristály Szt.-Lukácsfürdői hegyi forrás hirdetésére.»

* Hetedik magy. kir. szabadalmazott osztályorsjáték. Az előttünk fekvő tervezet szerint az I. osztály buzása már november 15. és 16-án lesz, mely alkalomból figyelmeteljük olvasóinkat azon körülményre, hogy ezen sorsjáték esélyei csak akkor lesznek teljesen kihasználva, ha a játékot már az I. osztálynál megkezdjük. Több oldalról értesülünk, hogy ezen alkalommal a kereslet ismét igen nagy, ezért ajánlatos, ha mindenki jókor beszerzi a sorsjegyet. A sorsjegyek ára az I. osztályhoz: 1/1 sorsjegy 12 korona, 1/2 sorsjegy 6 korona, 1/4 sorsjegy 3 korona, 1/8 sorsjegy 1 kor. 50 filér. Ha körültekintünk a különböző felárusító közt, akkor Török A. és Tarsa bankházat, Budapest Váci-körut 4/a, mely egyike a legnagyobb detail üzleteknek, ajánlhatjuk, mert ez a cég nagy szerencsével játszik és körülbelül 4 millió korona nyerepenyt fizetett ki vevőinek. Aki Török A. és Tsa budapesti bankházában Váci-körut 4/a sorsjegyet vásárol a legjobb kezekben van.

* Forduljunk mindig az első forráshoz. Ha valahol, úgy bizonyára helyén van ez osztálysorsjegyek beszerzésénél. Habár ugyanis az osztálysorsjáték rendkívül nagy nyeresési esélyeket nyújt és — mint ez be van bizonyítva — ezeket jólre, sőt nagy vagyonhoz is juttatott, a sorsjáték intézménye mindennek dacára föltétlenül megkívánja, hogy a sorsjegyek teljesen megbízható helyről szereztesse be. A sorsjegyvásárlónak meggyővővával kell bírnia arra nézve, hogy az eladó részéről történő hibákért — a mi különfelelőkből könnyen előfordul — az eladó nyereségy esetében bármely összegű kárért képes legyen teljes szavatosságot vállalni; az ily tevédekért t. i. első sorban az eladó felelős. Hogy tehát a vevő minden tekintetben meggyővőst találjon, ajánljuk mint a legmegbízhatóbb beszerzési forrást, a »Nemzeti Pénzváltó Hészvénnytársaságot« (Budapesten, Haaspalota), mely az ország legnagyobb osztálysorsjegyeket eredeti áron (utánvét mellett) ad el, még pedig teljesen költségmentesen; sorsolási jegyzékeket ingyen küld szét; nyereseményeket azonnal, titoktartás mellett bármely összegben kifizet. E mellett a legnagyobb biztosságot, tehát minden irányban előnyöket nyújt, a mi egy oly előkelő intézettől, mint a »Nemzeti Pénzváltó Hészvénnytársaság«, várható is.

Szerkesztői üzenet.

W. M. kisasszony Sarkad. A küldeményt vettük, s mint latni megláthatjuk besoroztuk a közlendők közé. A t. p. megindult, szíves munkásságát örömmel vesszük.

Cs. Kálmán. Helyben. Halottak estéjén című verse gyenge kísérlet, nem közölhető.

Nyílt-tér.

Minden nő elragadtatással

gyönyörködik a mi igen solid fehér, fekete vagy színes selyemszövetekből készült, menyasszonyi, bál-, séta és látogatási öltözékekben. Magánfeleknek postadíj és vámmentes szétküldés a legolcsóbb en gros árakban. Mintak kivanatra azonnal. — Schweiczba 2-szeres levéldíj szükséges. (4.)

Union selyemszövőgyár
Adolf Grieder & Cie Zürich (Schweicz.)
Ír. udv. szállítók.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Jól jövedelmező ház

497 □ öles telekkel 17.000 frt lefizetéssel elköltözés miatt azonnal eladó. Kossuth-u. 31.

Templomülés a debreczeni Deak-Ferencz-utcai izr. templomban középhajó 3-ik pad, I. sz. sarok ülés örök áron eladó. — Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Feltűnő olcsó vetőgépek

kaphatók: Schlick-féle 15 soros 130 frt, — Umrath-féle 17 soros, 100 frt, Schutlevorth-féle 13 soros, 80 frt **részletfizetésre**. Egy 21 soros Zala Drill 230 frt. Gépek megtekinthetőek Piacz-u. 26. Nagytőzsde udvarán.

Prelovszky András férfi szabó Debreczen, Kossuth-u. Van szerencsém tudatni, hogy az őszi és téli idényre bevásárolt gyapjuszövet ujdonságaim megerkeztek. Hazafias kötelességem tudatában bevásárlásomnál a legnagyobb súlyt a hazai gyártmányokra fektettem ugyan, de mind a mellett az eddig is keresett angol készítményekből is nagyválasztékú készlet felett rendelkezem. Elvém a régi, vagyis a legjobb anyagból csinos szabású öltözéket olcsó árban szolgáltatni.

Egy lakás Csokonai utca 9 sz. alatt kiadó. Az utcai lakás 2 szoba, a elő-zoba és onyhaból áll. Értekezhetni Hatvan-utca 56. Grünstein David úrnál.

Fényképészeti cikkek

gyári árban kaphatók nagyválasztékban. Amateur urak részére a sötét kamra rendelkezésre áll. **Halász**, fényképész Piac-u. 81.

Bérbe adó

a debreczeni határban, elepi pusztán egy **32 nyilas** kiténő szántóföldből álló **tanynabirtok** gazdasági épületekkel kellően felszerelve 1901. október 1-től 3 vagy 6 évre. Bővebb felvilágosítást ad **Berger Mór** Széchenyi utca 13.

Kosárfüz eladás.

A székelyhídi uradalomban 4 faj é. p. Salix viminalis, S. hippophafolia, S. uralensis és S. amigdalina

kosárfüzdugványok

ezre 2 koronáért eladók.

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül,

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök),

kezi kezelésre való
Széna és szalmasajtók

fekvően vagy kocsi-ra szerelve,

Takarmány-füllesztők,

Szállítható takaré-k-főző-üstök takarmány stb. részére

zománcz bevonattal vagy anélkül, szállító-készülékkel vagy anélkül.

Szeckavágók, szabadalmazott kenőgyűrűs görgő csapágyakkal, igen könnyű

járással, körülbelül 40% erőmegetakarítás mellett,

Répa- és burgonyavágók,

Darálók,

„Agricola“ sorvetőgépek [tolókerék szerkezettel]

mindennemű vetemény számára, váltókerekek nélkül,

Egy-, két- és több vasú **ekék**

itt has mellett elismert legjobb szerkezettel készülnek

Mayfarth Ph. és társa

csász. és kir. kiz. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzhámor

Bécs, II., Taborstrasse Nr. 71.

Alapított 1872. Kiténtetett több mint 400 arany, ezüst, 750 munkás.
bronz éremmel és első díjakkal.

Arjegyzékek és számos elismerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek.

Képviselek és viszontárúsítók felvételnek.

Az Ondódon fekvő Török-féle szántó-föld a Szepesi-féle földdel együtt haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni **Dr. Kovács József** ügyvéd-nél Debreczen, József-kir. Herczeg-u. 6 sz. a.

Schneider-féle Páfrány-tokocskák, (Galandózelhajtó.)

Millió embernek ezer visszaadta egész szögét!

Kik galandfőregben és gyomorrajban szenvednek.

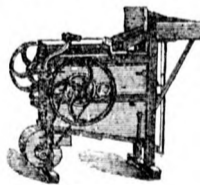
Védjegy. Pánt ikagilisza fejestől,

a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállás mellett a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményért jótállást nyújt. Nem árt, ha pántikagilisza féreg nincs is jelen. Az életkor megjelölendő. **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 frt postai utánvétellel vagy 3.50 előre való beküldésével. **A pántikagilisza tünetei a következők:** Az arcz halványasága, bagyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkosodás, bevont nyelv, emészthetlenség, étvágytalanság felváltva mohány étvágygyal, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszálása egész a nyakig, nyálösszegyülemés, a test meztagadása, gyomorsav, gyomorhég, gyakori felbúfodás, fejfájás, hengergetés, hullámszerű mozgások, szűró, szívó fájdalom és szúrások a belekben, szívdobogás, a vérkeringés rendtelenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül bealó főfájás, a buskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál óhajtása.

Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF**

gyógyszerésznél, Resiczán, Fő-utca 49.

(Délmagyarország.)

A péterfia-u. régi 853. sz. háznál egy **pincze helyiség** raktárnak vagy lakásnak bérbe kiadó.

Értekezhetni **Dr. Kovács József** ügyvédnél Debreczen, József-kir. Herczeg-u. 6 sz. a.

Legjobb minőségű

Gyümölcs-főzelék-**KONZERVEKET** hus

ajánlja a

CONSERVEN-AKTIE-GESELLSCHAFT, előbb Jos. Ringler's Söhne, cs. és kir. udv. szállítók

Bozen (Dél-Tirol.)

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Fenti készítmények a legtöbb előkelő csemegeüzletben kaphatók.

Nagy: Mondd csak kérlek Balogh, vettél már magadnak egy osztályosjegyet?
Balogh: Még nem, mert nem tudom melyik a legszerencsésebb főarua.
Nagy: A legszerencsésebb főaruda

Bihari Ede

Budapest, IV., Városház-utca 14.

Gondold csak kedves bar tom, minő szerencsés ember, rövid idő alatt már kétszer nyerték nála a jutalomdíjat.

Balogh: Mi az a „jutalomdíj“?
Nagy: Jutalomdíj, barátom az a legnagyobb nyereemény

600,000

korona. És ebben a főarudában játszom és mondhatom, hogy nagyszerűen szolgálom ki, a buzás után azonnal lakasomon van a buzási jegyzék.

Balogh: Mikor van az I. osztály huzása?
Nagy: Az már f. évi november 15 és 16-án van 1/4 sorsjegy 12 kor. 1/2 sorsjegy 6 kor. 3/4 sorsjegy 3 kor. 1/8 sorsjegy kor. 1.50.

De nem ajánlatos sokáig kéni, mert közel a huzás előtt szörnyű nagy nál a kereslet.

Balogh: Ugy, akkor azonnal rendelék magamnak egy sorsjegyet

Bihari Ede főelárusítónál

Budapest, IV., Városház-utca 14.

Párisi világkiállítás 1900. „Grand Prix“.

Legmagasabb kitüntetés!

Előbbi 7 kiállításon a legelső díjakkal kitüntetve.

Csak valódi, talpán

akkor ha a védjegy van.

Szent-Pétervári **SARCZIPÓK (Galoschni)** hóczipók

A gyár naponta 40,000 párt készít.

Egyedüli főraktár: **Mestorff, Behn & Co. Wien I.** Detail eladás minden czipő, gummi és divatáru üzletben.

Nélkülözhetlen és felülmulhatlan, hatásában csalhatatlan.

Világezzik, kivitel minden országba. Chief-Office 48. Brixton-Road. London S W.

A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világban dicsért és legkeresettebb háziaszer a gyógyszerész

A Thierry balzsama.

Felülmulhatatlan minden mell, tüdő, máj és gyomor bajokban, valamint minden belső betegségnél. Külsőleg a legeredményesebb

csodagyógyszer.

Csak akkor valódi, ha az üvegen, az egész művelt világon bejegyzett

zöld »APACZA« védjegy van és ha az ön elzáron a czég, valamint e szók: **Allein echt** bepréssel látszik. Évi termelés bebizonyíthatólag 6 millió üveg. Postán, bérmentes szétküldés, 12 kis üveg vagy 6 dupla üveg 4 korona. Egy próba üveg használati utasítással és a főraktárak jegyzékével 1 kor. 20 fillér. — Szétküldés az összeg előzetes beküldése mellett

A. Thierry centifolia kenőcse

(kocsikonőcsnek nevezik),

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyhatásu. Operációkat többnyire feleslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujjában pedig egy 22 éves nehéz rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus hatásu és mindenféle gyuladásoknál, sebeknél gyorsan enyhíti és eloszlatja a fájdalmakat, biztosan eltávolítja az idegen anyagokat. Egy tégely az összeg előzetes beküldése mellett 1 kor. 80 fillér. Nagyobb rendeléménél olcsóbb. Kimutatható évi termés 100,000 tégely.

Mindkét szerről egész könyvtár áll, elismerő és köszönő iratokból, a föld minden országaiból rendelkezésre. Kerüldendők az utánzatok és vigyázni kell a tégelyen beégetett cégre: „Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry“. A hol főraktár nincs, ott directe kell rendelni, nehogy hamisításokat szerezzenek be. A czim a következő:

Apotheker **A. Thierry' Fabrik Pregradában** Rohitsch-Savanyukot mellett.

(A cs. k. állami hivatalnokok szövetségének szállítója.) (Contractor of the War-Office and The Admiralty, LONDON.)

Clayton & Shuttleworth Városház-utca 63. sz. Budapest

mezőgazdasági géppárosok által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcsepplőgép-készletek 2 1/2, egész 12 lóerős, szálmakaszorók, konkolyozók, kaszáló- és továbbá járgány-csepplőgép, kőhant-csapók, tisztító rosták, boronák, aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

Columbia-Drill legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytelmes acél-ékek.

2- és 3-vasúti ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve kitérítve.

Lincolni törsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és csepplőgép-gyára.

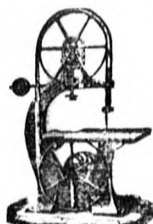
A „KRISTÁLY” Sz. Lukácsfürdői
 hegyiforrás nagy mélységből
 fakadó, állandó összetételű,
 igen tisztá, kalcium- és mag-
 nesium-hydrocarbonatoy
 ásványviznek minősítendő.

Kapható Debreczenben: Gereby Fülöp utócai
 Csanak József, Kornhoffer József, Rickl József,
 Zelmos, Czeglédi Józsefné, Szabó Zsigmond, Kon-
 tsek Géza, Hirsch Ferencz, Félégyházi János,
 Göcsey István, Tóth Kálmán, Róth Antal, Mayer
 József, Leidenfrost G., Bekés Emil, Bán László,
 Varay János és Varay József jól felszerelt fű-
 szer, csemoge és ásványvíz kereskedésében.

»Több száz kiváló orvos által ajánlva.«
 »A legízletesebb és legolcsóbb ásványvíz.

Hespe és Társa gépgyára,
 Ottensen — Hamburgban.

Mindennek a legújabb és
 legjobb szerkezetűnek bi-
 zonyult különlegességei

famegmunkáló
 gépek

gyártási telepe. Készít:
 keretfűrészeket, vízszintes
 keretfűrészeket, röngsza-
 lagfűrészeket, keletelő, eresztő, hornyoló és ár-
 koló gyalugépeket 1, 2, 3, 4 és 5 késtengely-
 lyel, marót és furó-gépeket stb. Teljes beren-
 dezések parketgyárak, waggongyárak, acsmű-
 helyek, esztorgályosok, kocsiyarak stb. részére.
 A kisipar részére mindennemű gépek kéz- és
 lábüzemre.

Legnagyobb különlegességek hordó és kádgépek-
 ben csomagoló-hordók, bor, sör stb. hordók
 gyártására, nemkülönben a legkülönfélébb, leg-
 újabb segédgépek. Prospektusokkal, ajánlatok-
 kal, valamint mindenféle fűlviágosítással ve-
 zé képviselőnk

Bruck Károly,

Budapest, VI. Teréz-körút 25. szolgál.

LODEN minden tisztá
 egyszerűen.

Öltönyökre
 Köpenyekre
 Havokra
 Sportöltönyökre
 Tűszelők ruhákra
 Valamint egyen-
 ruhákra

Legdivatosabb
 és legjobb
 minőségű **posztószövetek**
 uri ruhák részére.

Legnagyobb
 raktár szö-
 vetekben **Téli kabátok részére**
 Fekete és kek kammgarnok.
Cheviot 3 koronától fölfelé.
 Mintákat ingyen és hőrmontve küld
 a Kastner és Öhler Grác czég
 Posztó szövetek osztálya.

Gyomorhajban szenvedőknek!

Mindazoknak kik meghűlés, vagy a gyomor túlterheléséből, hiányos, nehezen emészt-
 hető, nagyon meleg vagy nagyon hideg ételek élvezésétől, esetleg rendetlen életmód által
 gyomorhaj, mint

**gyomorkatarrhust, gyomorgörcsöt,
 gyomorfájdalmakat, nehéz emésztést, vagy elnyálkásodást**

kaptak, itt ajánlunk egy jó háziszert, melynek bámulatos jóhatása már évek óta kipróbálva
 van. Ez az úgynevezett

Hubert Ulrich-féle gyógyfűbor.

Ezen gyógybor kiváló gyógyhatásának bizonyult gyökerekből és jóborból
 készült, erősíti és élénkíti az emésztőszervezetét az embernek. E gyógy-
 bor megszünteti az emésztési zavarokat és elősegíti a vér egészséges
 újjákepződését.

E gyógybor alkalmas időben használva, már csirájában elfojtja a gyomorhaj. Ez
 okból nem szabadna késni ennek használatával. A fejfájás, felhűfűgés, felfűvódás, gyo-
 morégés, rosszullet, hányás, melyek az idült gyomorhajosoknál a leghevesebben fellép-
 nek, gyakran már az első ivás után eltűnnek.

Székrekedések és ennek kellemetlen következményei, mint **szorongás, kolika-
 fájdalmak, szívdobogás, álmatlanság, valamint májvérzések,**
 a lépdegánatok és aranyér fájdalmak, e gyógybor által megszüntetettek. Az emészt-
 hetlenséget megszünteti és eltávolítja a gyomorból az alkalmatlan anyagokat.

Sovány, halvány arcz, vérszegénység, gyengeség
 rendes következményei a rossz emésztésnek, továbbá a hiányos vérképződés és beteges
 állapot a májban. **Etvágytalanságnál** kapcsolatban **ideges lehangoltság és kedvetlenséggel,**
 valamint a gyakori fejfájás és álmatlan éjszakák miatt sokan tönkrementek már. —
 A gyógybor a már elgyengült életének új tápot ad. E szer fokozza az ét-
 vágyat, elősegíti az emésztést és táplálást, élénkíti az anyagcserét és vérképződést, az
 izgatott idegeket megnyugtatja és új életkedvet ad. — Számos elismerő és köszönő irat
 bizonyítja ezt.

A gyógyfűbor üvegekben kapható 1 frt 50 krért a debreczeni gyógyszerárakban.
 E gyógyszerárak 3 üvegenként megrendelésre az ország minden részébe szállítanak.
 Kapható továbbá: Bagamér, N.-Léta, Derecske Vámos-Pécs, Hosszu-Pályi, Konyár, Sám-
 son, Szoboszló, Kaba, Földes, Nádudvar, B.-Ujváros, H.-Bézsörmény, Hadház, Balkány,
 Ermihályfalva, Székelyhid, Diószeg, P.-Ladány, Egyek, Csöge, T.-Polgár, H.-Nánás, Ujfehértó,
 H.-Dorog, B.-Szt.-Mihály valamint Magyarország minden nagyobb és kisebb városában.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Kérjük mindég

Hubert Ulrich-féle gyógyfűbort.

Az én gyógyfűborom nem titkos szer, alkotórészei a következők: Malagabor 450,0,
 Borszesz 100,0, Glicerín 100,0, Vörösbörkenye 240,0, Vörösbörkenye nedv 150,0, Cseresznye
 nedv 320,0, Manna 30,0, Aniskapor, Amis Helénagyökér, Amerikai gyógy-gyökér, Gentiana
 gyökér, Kalmus gyökér aa 10,0. Ezen alkotórészek összekeverendők.

Csak akkor valódi,
 ha a háromszögű palack
 az itt levő szalaggal (vö-
 röss fekete nyomás-sár-
 gapapíron) van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

DORSCH májolaj

törvényileg védett sárga csomagolásban üvege
 2 kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor.

MAAGER VILMOSTÓL
BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgálta-
 tott és **könnyű emészthetőségénél** fogva gyer-
 mekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mind-
 ama esereknél, melyeknél az orvos az **egész testi**
szervezet, különösen mell és tüdő erő-
sítését, a test súlyának gyarapodását, a
nedvek javítását, valamint általában a
vér tisztítását el akarja érni. — Kapható az
osztr. magy. monarchia legtöbb gyógyszer-
árában és gyógyszerárú kereskedésében.

Főraktár és főelárusítás az osztr. magyar monarchia
 részére:

Maager Vilmos Bécs,
 III/3., Beumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak

Kufeké-féle gyermeklisztj

Magyarország, Auszria, Németország, sőt legelső hozzáértő ajáljak
 Legjobb és legolcsóbb táplálkozás egészséges és bélbeteg gyermekek
 Kapható minden gyógyszerárban, Magyarországon és a környéken R.KUFEKE. WIEN, VI/2

Az ösv. Geréby Fülöp és gyermekei tulajdonát képező következő ingatlanok u. m.:

1. A közvágóhid mellett fekvő 73 kat. hold területű majorsági föld 4 hold szőlővel s gazdasági épületekkel,
2. A csere alatt, a nagylétei és diószegi ut közt fekvő 112 kat. holdnyi ujosztású föld,
3. A Szepest pusztá és a fehértemplomi ut közt fekvő 7 kat. holdnyi ujosztású föld,
4. A Varga-utcai dülöben fekvő 65 kat. holdnyi ondódi föld tanya épületekkel,
5. A Hatvan-utcai dülöben fekvő 11 kat. holdnyi ondódi föld,
6. A Piacz-utcai 3-ik dülöben fekvő 24 kat. holdnyi ondódi föld,
7. A Piacz-utcai 4-ik dülöben fekvő 6 kat. holdnyi ondódi föld,
8. A Piacz-utcai 6-ik dülöben fekvő 18 kat. holdnyi ondódi föld,
9. A 24 kat. holdnyi paczi kaszáló.
10. A 974 és 180 négyszögöl területű 2 db. Varga-kerti föld,
11. A Piacz-utcai 83 sz. házastelek,
12. A Deák Ferencz utcai 13 sz. házastelek az azon lévő berendezett ecetgyárral együtt,
13. A Nyugoti-utcai 32 sz. házastelek

szabad kézből eladó.

Venni szándékozők értekezhetnek **Dr. Magoss György** ügyvéddel Piac-utca 7 sz. a.

Táncziskola.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

az új tanfolyamot

megnyitottam az iparosok részére a „KORONA” című táncteremben (Csapó-u. 17.). **F. é. november 5-én** pedig kizárólag polgári colont nyitok.

Tandij 5 frt, zenedij 2 frt.

Beiratásokat elfogadok a mai naptól ugyanolt.

Maradtam tisztelettel

Schaf János

táncitanító.

700—1900

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város November havi rendes közgyűlésén egy házi pénztári tiszti állás, mely évi Ezeröttszáz korona (1500) fizetés és Háromszáz (300) korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve fog választás útján betölteni, felhivatnak az ezen állásra pályázni ohajtók, hogy kelőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez **folyo évi November hó 15-ik napjának délután 5 órájáig** anynyival inkább benyujtsák, mert későbbben érkező kérvények tekintetbe vétetni nem fognak,

Debreczen 1900 Október hó 21.

Gr. Degenfeld József

főispán.

Senzációs ujdonság!

Petroleum-izzó-égő

„PITTNER.”

Előnyei: Minden 4 Amtres petroleum tartályra alkalmazható. Átmérője felecsavarható. Kezelése és szerkezete igen egyszerű. Kifogástalan korom, szag és veszélymentes égés, vakító, fehér fény kb. 80 gertya lángig. Egy liter közönséges petroleum 15—16 óráig elegendő, tehát

a legnagyobb megtakarítás óriási hatás mellett. Prospectus ingyen és bérmentve.

Lenner Alfred, Bécs

VII. Schottenfeldgasse Nr. 56.

Felette boldoggá

tessen egy puha, fehér, rózsás arccsín, ugymint egy szeplő és bőrkiütések nélküli arc, ezért használjuk

BERGMANN

liliumtejszappanát.

Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a/B.

(Védjegy: Három bányász.)

Drbja 40kr.: Debreczenben: Rothschnek V. Emil gyógyszerárában és Nagy Andrásnál.

1.000.000

KORONA

ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Mx 50000 50,000 nyeremény

jegyzéke.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésabb esetben:

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
1 „ „	60000
2 „ „	40000
1 „ „	30000
5 „ „	25000
1 „ „	20000
7 „ „	15000
3 „ „	10000
31 „ „	5000
67 „ „	3000
3 „ „	2000
432 „ „	1000
763 „ „	500
1238 „ „	300
90 „ „	200
31700 „ „	170
3900 „ „	130
4900 „ „	100
50 „ „	80
3900 „ „	40
2900 „ „	40
50,000 nyer. és jut. összegeben	13.160,000

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bír magy kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek **felet pénznyereménnyel** húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben **tizenhárom millió 160,000 korona** lesz kihúzva és az egész vállalat **állami felügyelet** alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű ára az I. osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt — **75** vagyis **1.50** korona
 egy negyed (1/4) „ **1.50** „ **3.—** „
 egy fél (1/2) „ **3.—** „ **6.—** „
 egy egész (1) „ **6.—** „ **12.—** „

utánvét mellett vagy az összeg **előzetes be- küldése** ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. november hó 15-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ

Budapest,

V., Váci-kürtút 4a.

Fiókbankházak: **IV., Múzeum-körtút 11.**
VI., Erzsébet-körtút 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelő levél levágandó.

Török A. és Társa főelárusítók Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegeben } utánvételezni kérem }
 } postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos szám.

A debreczeni
6248. 6425. 6654. sz.
tjkekben foglalt
vénkerti
SZŐLLŐ-FÖLDEK
eladók.

Értekezhetni: **Dr. Kovács József** ügyvéd-
nél Debreczen, József
kir. Herczeg-u. 6 sz. a.

Zeneművekről

ZONGORA

Harmonium

HEGEDŰ

Cello

CZITERA

Kamarazene

ZENEKAR

Gitár

DALOS

Humorisztikus

ÉNEKKAR

Kettős és Hármás

TANULMÁNYMUNKÁKRÓL

stb. bérmentve és

ingyen

küldök katalogust

OTTO MAASS

zeneművek kiadása

WIEN IV/2 Mariahilferstrasse 91.

9091-1900.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Jakobovics Aladár végrehajthatónak Bóde Imre elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tszék a debreczeni kir. bíróság területén lévő v. pércsi 107 sz. tjkben, A I. 105, 1559, 1757, 1812, 2294, 2416, 2495, 2638, 3688, 3807, 4531, 4971, 5109, 5320, 6098, 6702, 6967, 7186, 7530, 7862, 8154 és 8163 hrsz. a. felvett ingatlanokból Bóde Imrét illető 999 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendelvényében, annak fogadására határidőül az **1900. évi nov. hó 28-ik napjának d. e. 9 órája** V.Pércs község házához kitűzetett.

Kikiáltási ár, a becsár azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetében a kikiáltási áron alul is el fog adni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, avagy az 1881. LX, tc. 170. § értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiadónak átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék mint tkvi hatóságnál és V.-Pércs község elöljáróságánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi szept. 10-ik napján.

Harsányi

kir. tszéki bíró.

Tisztelt asszonyom!
A világ legegészszerűbb és legkedveltebb mosószere a valódi
„Lessive Phénix” mosópor,
a mely a legtöbb kórházban, gőzmosóházban, kolostorban, nyilvános
nőzetek és előkelő háztartásokban nagy előszer-
tevel használtatik.

Egy próba a valódi „Lessive Phénix” mosóporral
meggyőződhet a rendkívüli előnyökről, pénz-, idő- és személyzet megtakarításáról és a ruha rendkívüli tisztaságáról.

A valódi „Lessive Phénix” mosópor hazai gyártmány, teljesen ehlormentes, jótállás mellett ártalmatlan a fehérneműre és csakis oly csomagokban valódi, a melyek az egyedüli tulajdonos **J. Picot, Paris.** aláírásával vannak ellátva. Számtalan elismerő levél.

Tisztelt asszonyom!
Kérjen csak valódi „Lessive Phénix” mosóport, mely minden fűszerkereskedésben és drogueria üzletben használati utasítással együtt kapható.
Igazgatóság: **Budapest, Károly-körút 19.**

Serravalló-China bor

vassal,

orvosi kitünőségek által, mint Dr. Braun tanár, udvari tanácsos Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag Dr. Kraft-Ebing tanár, udv. tan., Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Nuesse tanár udv. tan., Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánlitatik.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem: XI. orvosi congressus Róma 1894. IV. Gyógyyszerész és vegyészeti congressus Nápoly 1894., Olasz általános kiállítás Turin 1898.

Arany érem: Kiállítás: Venedig 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894., Berlin 1895. Páris 1895., Quebec 1897.

Több mint 1000 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer, kiváló íze miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. **Üvegekben 1/2 liter á frt 1.20, 1 liter á frt 2.20 árusítatik minden gyógyszerárban.**

Serravallo gyógyszerár Triesztben,

gyógyszeráru nagybani szétküldési ház.

Alapítottott 1848.

Alapítottott 1848.

Ő csász. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékonyezélokra szánt

XXI. cs. kir. államsorsjáték.

Ezen — Ausztriában törvényszerűleg engedélyezett — **egyedüli**

pénzsorsjáték

készpénzben **18.122 nyereményt** tartalmaz **418.640 korona** értékben.

A főnyeremény

200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. királyi lottójövedék kezeskedik.
A húzás visszavonhatlanul 1900. é. dec. 13-án fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára **4 korona.**

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjáték osztályánál I. ker. Riemer-u. 7. sz. alatt, lottógyűjtődégekben, dohánytözsdekben, adó-, posta, távirtda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. — Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adtnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság
államsorsjátékok osztálya.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.